

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення зміни до статті 26 Закону
України «Про фізичну культуру і спорт» щодо утворення та
функціонування спеціалізованих спортивних класів»

1. Мета

Проєкт Закону розроблений з метою створення на законодавчому рівні умов для підготовки спортивного резерву, залучення дітей до систематичних занять спортом в умовах спеціалізованих спортивних класів у поєднанні з отриманням загальної середньої освіти, для чого визначаються повноваження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, й центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки щодо встановлення порядку відкриття спеціалізованих спортивних класів з видів спорту в закладах загальної середньої освіти.

2. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту Закону

Проєкт Закону розроблений Міністерством молоді та спорту України на виконання пункту 6 рішення Урядового Комітету від 26 вересня 2025 року.

Протягом багатьох років в Україні відповідно до пункту 23 Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року № 993 «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу» у закладах загальної середньої освіти відкривалися спеціалізовані спортивні класи з видів спорту з продовженим днем навчання для проведення додаткової навчально-тренувальної та спортивної роботи за умови забезпечення вихованців харчуванням і додержання норм санітарно-гігієнічного законодавства на підставі відповідної угоди, укладеної між спортивною школою та закладом освіти.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 16.10.2024 № 32977/1/1-24 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 03.10.2024 № 04-21/06-2024/217101, з метою активізації роботи з підготовки спортивного резерву до складу національних збірних команд України з видів спорту, підтримки талановитих спортивно-обдарованих дітей Міністерством молоді та спорту України у 2024 році започаткований Всеукраїнський мультиспортивний проєкт «Шлях чемпіонів» (далі – Проєкт «Шлях чемпіонів»).

Проєкт «Шлях чемпіонів» – це комплекс організаційно-практичних заходів з підготовки спортивного резерву через залучення до систематичних занять спортом дітей та молоді, які об'єднані в спеціалізовані спортивні класи з видів спорту.

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№1066/3.5/26 від 03.08.2026
КЕП: Білний М. В. 03.08.2026 15:12
04AF212836405D99040000002D2023004675F200

На сьогодні тільки в рамках Проєкту «Шлях чемпіонів» відкрито та функціонує більше 80 спеціалізованих спортивних класів у закладах загальної середньої освіти, учні яких займаються 30 видами спорту.

Упровадження спеціалізованих спортивних класів здійснюється відповідно до вищезазначеної постанови Кабінету Міністрів України, наказу Міністерства молоді та спорту України та Міністерства освіти і науки України від 09.07.2025 № 4323/991 «Про затвердження Порядку утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів у закладах загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 липня 2025 року за № 1077/44483.

Водночас, слід зазначити, що в процесі відкриття спеціалізованих спортивних класів у рамках Проєкту «Шлях чемпіонів», відкрилися нові можливості щодо розширення форм взаємодії закладів загальної середньої освіти з іншими закладами фізичної культури і спорту, позашкільними закладами, що виходить поза межі вищезгаданої постанови Кабінету Міністрів України.

Всі спеціалізовані спортивні класи утворені за різними організаційними формами:

- співпраця закладу освіти із закладом фізичної культури і спорту (дитячо-юнацькі спортивні школи, спортивні клуби тощо);

- співпраця закладу освіти із закладом позашкільної освіти (центри позашкільної освіти, багатoproфільні заклади позашкільної освіти зі спортивним та/або фізкультурно-спортивним напрямом);

- функціонування спеціалізованих спортивних класів – за рахунок збільшення годин фізичної культури та організації спортивних секцій у позаурочний час у закладах освіти.

Відтак постала необхідність на законодавчому рівні визначити повноваження відповідних центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у розробці і затвердженні порядку утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів з метою створення можливостей для дітей та молоді у самореалізації шляхом систематичних занять спортом у поєднанні з освітнім процесом та поповнення резервного складу національних збірних команд України.

Вже зараз спостерігається на прикладі впровадженого Проєкту «Шлях чемпіонів» зацікавленість дітей до занять різними видами спорту в умовах, наближених до навчального процесу в закладах загальної середньої освіти, що сприяє вихованню фізично розвинутих, патріотично налаштованих дітей та молоді, які мають можливість не тільки піклуватися про власне здоров'я, само реалізовуватися у спорті, а й зростати загартованими, здатними у подальшому поповнювати лави захисників вітчизни.

Така молодь обирає спорт стилем і способом активного життя, що в майбутньому може застосовуватися, як у спортивній сфері, так і в повсякденному житті.

3. Основні положення проекту Закону

Проектом Закону пропонується внести зміну до статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», доповнивши її новою частиною, де зазначена можливість відкриття спеціалізованих спортивних класів з видів спорту з продовженим днем навчання для проведення додаткової навчально-тренувальної та спортивної роботи у встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, й центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки порядку, за умови наявності коштів у відповідних бюджетах.

4. Правові аспекти

Акти законодавства, які містять правові підстави для розроблення проекту Закону:

Закони України:

«Про фізичну культуру і спорт»;

«Про освіту»;

«Про загальну середню освіту»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 5 листопада 2008 р. № 993 «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу»;

від 2 липня 2014 р. № 220 «Про затвердження Положення про Міністерство молоді та спорту України»;

від 4 листопада 2020 р. № 1089 «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року»;

від 1 жовтня 2025 № 1229 «Про внесення змін до пункту 23 Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу»;

наказ Міністерства молоді та спорту України та Міністерства освіти і науки України від 09.07.2025 № 4323/991 «Про затвердження Порядку утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів у закладах загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 липня 2025 року за № 1077/44483;

наказ Міністерства освіти і науки України від 08.04.2009 № 312 «Про затвердження Примірного Положення про класи з поглибленим вивченням окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не містить впливу на видатки державного чи місцевих бюджетів, оскільки стосується повноважень у затвердженні порядку утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не виносився на громадське обговорення.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій, а також наведення ступеня відображення акта, рекомендацій, наданих зазначеним органом.

7. Оцінка відповідності

Проект Закону стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, тому для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (*acquis EC*) був надісланий до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів (лист Мінмолодьспорту від 30.07.2026 № 1056/3.5/26).

За результатами експертизи, проведеної Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів, проект Закону не суперечить цілям Угоди про асоціацію та міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (*acquis EC*) (Лист Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України від 31.07.2026 № 21626/0/2-26).

У проекті Закону відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації проекту Закону – утворення спеціалізованих спортивних класів у закладах загальної середньої освіти в установленому порядку, що створить умови для систематичних занять спортом дітей та молоді у поєднанні з навчальним процесом.

Ризики, пов'язані з реалізацією проекту Закону, відсутні.

Критерієм ефективності реалізації проекту Закону є збільшення кількості дітей, що будуть залучені до систематичних занять спортом у поєднанні з навчальним процесом, що збільшить кількість потенційних кандидатів до резервного складу національних збірних команд України.

Реалізація проекту Закону не матиме впливу на:

ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад;

ринок праці, рівень зайнятості населення;
 громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення
 або його окремих груп;

екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів,
 рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення
 утвореними відходами;

інші сфери суспільних відносин.

Інформація про вплив реалізації наказу на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації проєкту Закону на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Міністерство молоді та спорту України, Міністерство освіти і науки України	Позитивний	визначення повноважень центрального органу виконавчої влади, відповідальних за встановлення порядку утворення та функціонування спеціалізованих спортивних класів
Діти і молодь, які залучаються до спеціалізованих спортивних класів у взаємодії із закладами фізичної культури і спорту	Позитивний	пошук спортивно обдарованої молоді для поповнення резервного складу національних збірних команд України

Міністр молоді
та спорту України

Матвій БІДНИЙ

_____ 2026 р.